

Sygn. akt V CSK 348/16

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Paweł Grzegorzczak (sprawozdawca)

Protokolant Izabella Janke

w sprawie z wniosku T. s.r.o. z siedzibą w B. (Republika Słowacka)

przy uczestnictwie S. Sp. z o.o.

z siedzibą w K.

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 7 kwietnia 2017 r.,

skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 lutego 2015 r., sygn. akt V ACz .../14,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni T. s.r.o. z siedzibą w B. (Słowacja) domagała się przed Sądem Okręgowym w [...] stwierdzenia wykonalności w Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Wojewódzkiego w B. (Słowacja) z dnia 25 kwietnia 2007 r., sygn. ..., wraz z postanowieniami korygującymi (prostującymi) tego samego sądu z dnia 8 sierpnia 2008 r. i z dnia 22 sierpnia 2008 r., którym zasądzono od uczestniczki S. Sp. z o.o. łączną kwotę 12 301 839 koron słowackich z odsetkami oraz kwotę 418 077 koron słowackich tytułem zwrotu kosztów postępowania, a także postanowienia Sądu Najwyższego Republiki Słowackiej z dnia 24 maja 2012 r., sygn. ..., którym Sąd ten „uchylił” wniesiony przez uczestniczkę środek zaskarżenia (*dovolanie*) i zasądził od niej na rzecz wnioskodawczyni kwotę 1807,96 euro tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Przedstawione do wykonania orzeczenia zostały wydane w postępowaniu, w którym wnioskodawczyni wytoczyła przeciwko uczestniczce przed Sądem Wojewódzkim w B. powództwo wzajemne o zapłatę kwot należnych z tytułu korzystania z oprogramowania komputerowego udostępnionego przez wnioskodawczynię. Wyrok z dnia 25 kwietnia 2007 r., którym Sąd Wojewódzki w B. oddalił powództwo główne, uwzględnił zaś powództwo wzajemne, został przez uczestniczkę zaskarżony do Sądu Najwyższego Republiki Słowackiej, który najpierw, jako sąd drugiej instancji, orzeczeniem z dnia 19 listopada 2008 r., sygn. 5 Obo .../2007, „potwierdził” (utrzymał w mocy) zaskarżony wyrok, a następnie, jako sąd kasacyjny, wskutek zaskarżenia wyroku z dnia 19 listopada 2008 r., orzeczeniem z dnia 28 stycznia 2010 r., sygn. 1 Obdo .../2009, unieważnił uprzedni wyrok Sądu Najwyższego i przekazał sprawę Sądowi Wojewódzkiemu w B. do ponownego rozpoznania. Rozstrzygnięcie to wnioskodawczyni zaskarżyła do Sądu Konstytucyjnego Republiki Słowackiej, który orzeczeniem z dnia 15 listopada 2010 r. uchylił je i przekazał sprawę Sądowi Najwyższemu Republiki Słowackiej do ponownego rozpoznania. Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd Najwyższy Republiki Słowackiej raz jeszcze przekazał sprawę Sądowi Wojewódzkiemu w B., jednak w wyniku kolejnej skargi konstytucyjnej złożonej przez wnioskodawczynię, orzeczenie Sądu Najwyższego zostało uchylone przez Sąd Konstytucyjny Republiki Słowackiej w dniu 21 lutego 2012 r., a sprawa została przekazana po raz drugi Sądowi

Najwyższemu Republici Słowackiej do ponownego rozpoznania. Ostatecznie, postanowieniem z dnia 24 maja 2012 r., sygn. 1 Obdo .../2012, Sąd Najwyższy Republici Słowackiej „uchylił” środek zaskarżenia (*dovolanie*) wniesiony przez uczestniczkę od wyroku Sądu Najwyższego Republici Słowackiej z dnia 19 listopada 2008 r. ze względu na jego niedopuszczalność i zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawczyń kwotę 1807,96 euro kosztów postępowania.

Postanowieniem z dnia 15 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w [...] stwierdził wykonalność orzeczeń objętych wnioskiem i zobowiązał komornika na podstawie art. 783 § 1 k.p.c. do przeliczenia zasądzonych nimi kwot na walutę polską. Na skutek zażalenia uczestniczki, Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 19 lutego 2015 r. uchylił postanowienie sądu pierwszej instancji w zakresie dotyczącym stwierdzenia wykonalności wyroku Sądu Wojewódzkiego w B. z dnia 25 kwietnia 2007 r. wraz z postanowieniami korygującymi ze względu na sprzeczność składu sądu z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 w związku z art. 1151 § 1 k.p.c. i art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw; Dz. U. nr 234, poz. 1571) i w tym zakresie, znosząc postępowanie, przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania.

W pozostałym zakresie, tj. w odniesieniu do postanowienia Sądu Najwyższego Republici Słowackiej z dnia 24 maja 2012 r. zasądzającego na rzecz wnioskodawczyń koszty postępowania, Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie. Aprobując stanowisko Sądu Okręgowego uznał, że w sprawie zastosowanie miało rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 12, s. 1; dalej - „rozporządzenie nr 44/2001”; obecnie uchylone). Wnioskodawczyń przedłożyła odpis orzeczenia i jego tłumaczenie, a także zaświadczenie o jego wykonalności wystawione na podstawie art. 54 rozporządzenia nr 44/2001, co odpowiadało formalnym warunkom stwierdzenia wykonalności orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej. Prawomocność i wykonalność orzeczenia Sądu Najwyższego Republici Słowackiej z dnia 24 maja 2012 r. wynikała z jego treści, toteż nie było podstawy do zwrócenia się, o co wnioskowała uczestniczka,

do właściwego sądu Republiki Słowackiej o przeprowadzenie dowodu na okoliczność, czy objęte wnioskiem rozstrzygnięcia sądów słowackich są orzeczeniami istniejącymi i prawomocnymi na terytorium Słowacji.

Sąd Apelacyjny nie podzielił opartych na klauzuli porządku publicznego zarzutów skarżącej dotyczących naruszenia w toku postępowania przed sądami słowackimi zasady rzetelnego procesu i bezpośredniości przez oddalenie wniosków dowodowych i wydanie wyroku przez sąd odwoławczy bez rozprawy, zasady równości stron i stabilności rozstrzygnięć sądowych, jak również zarzutu pozbawienia prawa do zapoznania się z motywami rozstrzygnięcia. Wskazał, że zarzuty dotyczące oddalenia wniosków dowodowych i wydania wyroku przez sąd odwoławczy bez rozprawy odnosiły się w znacznej części do postępowania przed Sądem Wojewódzkim w B. i postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygnaturze 5 Obo .../2007, a więc innego niż to, w którym zapadło postanowienie Sądu Najwyższego Republiki Słowackiej z dnia 24 maja 2012 r., zasądzające na rzecz wnioskodawczyni koszty postępowania. Mając na względzie, że w zakresie dotyczącym wyroku Sądu Wojewódzkiego w B. z dnia 25 kwietnia 2007 r. sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania, Sąd Apelacyjny uznał za zbędne ustosunkowywanie się do tych zarzutów.

Co się natomiast tyczy postępowania przed Sądem Najwyższym Republiki Słowackiej w sprawie 1 Obdo .../2012, zakończonego wydaniem postanowienia z dnia 24 maja 2012 r., w ocenie Sądu Apelacyjnego uczestniczka nie wykazała, aby występowały okoliczności uzasadniające odmowę stwierdzenia wykonalności. Ingerencja słowackiego Sądu Konstytucyjnego na skutek złożonych przez wnioskodawczynię skarg konstytucyjnych, która zdaniem uczestniczki uzasadniała naruszenie zasady stabilności orzeczeń sądowych, nie oznaczała, że przedstawione do wykonania orzeczenie jest sprzeczne z porządkiem publicznym. Zasada stabilności orzeczeń sądowych nie ma wymiaru absolutnego, a porządek prawny powinien dawać możliwość wzruszenia orzeczenia, jeżeli zachodzi taka konieczność. Możliwość wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądowym w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego wynika także z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP w związku z art. 401¹ k.p.c., toteż nie pozostaje ona w sprzeczności z podstawowymi

zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. Skarżąca nie wykazała ponadto, że została pozbawiona możliwości korzystania z uprawnień procesowych w postępowaniu przed Sądem Najwyższym Republiki Słowackiej w sprawie o sygn. 1 Obdo .../2012, w której obciążono ją kosztami postępowania. W postępowaniu tym była ona reprezentowana przez profesjonalnych pełnomocników, a fakt skorzystania z możliwości wniesienia skargi konstytucyjnej nie mógł dowodzić, że postępowanie było dotknięte uchybieniami stanowiącymi naruszenie podstawowych gwarancji procesowych. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 maja 2012 r. słowacki Sąd Najwyższy zrekonstruował stan faktyczny i wskazał podstawę prawną rozstrzygnięcia, co zapewniało stronom możliwość zapoznania się z argumentami, które legły u podstaw orzeczenia. Brakowało tym samym podstaw do stwierdzenia, że uczestniczka została pozbawiona prawa do zapoznania się z motywami sądowego rozstrzygnięcia.

Od postanowienia Sądu Apelacyjnego, w części oddalającej zażalenie, uczestniczka wniosła skargę kasacyjną, zarzucając naruszenie art. 1146 § 1 pkt 7 k.p.c. i art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001. Na tej podstawie wniosła o uchylenie postanowienia w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W skardze kasacyjnej kwestionowano stwierdzenie wykonalności w Rzeczypospolitej Polskiej rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego Republiki Słowackiej, zasądzającego na rzecz wnioskodawczynie koszty postępowania odwoławczego, będącego elementem postanowienia tego Sądu z dnia 24 maja 2012 r. „uchylającego”, jako niedopuszczalny, środek zaskarżenia (*dovolanie*) skierowany przez uczestniczkę przeciwko orzeczeniu tego Sądu działającego jako sąd drugiej instancji, którym Sąd ten „potwierdził” (utrzymał w mocy) wyrok Sądu Wojewódzkiego w B. z dnia 25 kwietnia 2007 r., uwzględniający powództwo wzajemne wytoczone przez wnioskodawczynię przeciwko uczestniczce.

Ocena zdolności do wykonania akcesoryjnego rozstrzygnięcia zasądzającego koszty postępowania, niezależnie od tego, czy wniosek o zezwolenie na wykonanie dotyczy tylko tego rozstrzygnięcia (por. art. 32 i art. 48

ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001), czy obejmuje zarówno orzeczenie co do istoty sprawy, jak i związane z nim rozstrzygnięcie o kosztach, nie ma samodzielnego charakteru, lecz należy jej dokonywać co do zasady przez pryzmat orzeczenia co do istoty sprawy, któremu towarzyszy rozstrzygnięcie o kosztach postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2008 r., IV CSK 73/08, niepubl.). Nie stoi to jednak na przeszkodzie udzieleniu *exequatur* rozstrzygnięciu zasądzającemu koszty postępowania, które zostało zakończone orzeczeniem co do istoty sprawy pozbawionym cechy wykonalności. W niniejszej sprawie, ze względu na to, że orzeczenie o kosztach było związane z „uchyleniem” środka zaskarżenia, rozstrzygające znaczenie należało przyznać zdadności do wykonania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Wojewódzkiego w B. z dnia 25 kwietnia 2007 r., w zakresie, w jakim rozstrzygnięto w nim merytorycznie o żądaniu pozwu wzajemnego. Procesowy skutek postanowienia słowackiego Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r. odnosił się bowiem do tego właśnie wyroku, potwierdzając ostatecznie jego prawidłowość. Nie można było zatem podzielić założenia Sądu Apelacyjnego, który rozpatrywał zarzuty wobec rozstrzygnięcia o kosztach postępowania jedynie przez pryzmat postępowania przed Sądem Najwyższym, które bezpośrednio doprowadziło do jego wydania.

Okoliczność ta, nie miała jednak rozstrzygającego znaczenia, zważywszy że postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2017 r., V CSK 349/16, Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 sierpnia 2015 r., V ACz .../15, oddalającego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w [...] z dnia 22 maja 2015 r. stwierdzające wykonalność w Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Wojewódzkiego w B. z dnia 25 kwietnia 2007 r., wraz ze związanymi z nim postanowieniami korygującymi, opartą na argumentach zasadniczo zbieżnych z podniesionymi w niniejszej sprawie.

Sprzeciwiając się stwierdzeniu wykonalności postanowienia słowackiego Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r. skarżąca wskazała, że w postępowaniu przed sądami słowackimi doszło do licznych nieprawidłowości, w tym naruszeń zasad prawa procesowego, które w jej ocenie miały charakter rażący i jaskrawy. Naruszeń tych, jak wynika z uzasadnienia zarzutów kasacyjnych, skarżąca upatrywała w dwukrotnej ingerencji w tok postępowania słowackiego Sądu

Konstytucyjnego, na skutek wniesienia przez wnioskodawczynię skarg konstytucyjnych, oddaleniu wniosków dowodowych zmierzających do przesłuchania świadków i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, a także rozpoznaniu środka zaskarżenia przez Sąd Najwyższy, jako sąd drugiej instancji, bez przeprowadzenia rozprawy. Szczególne znaczenie skarżąca przywiązała do pierwszego z zarzutów, wskazując, że słowacki Sąd Konstytucyjny, z naruszeniem zasady subsydiarności, przyjął rolę „nadinstancji”, eliminując niekorzystne dla wnioskodawczyni, a pomyślne dla uczestniczki, orzeczenia kasatoryjne wydane przez Sąd Najwyższy Republiki Słowackiej.

Indywidualna skarga konstytucyjna, jako środek prawny kierowany do sądu konstytucyjnego przez legitymowane podmioty, jest instrumentem znanym części państw członkowskich Unii Europejskiej. W państwach przyjmujących tzw. szeroki model skargi konstytucyjnej (np. Niemcy, Hiszpania, Czechy, Węgry) wyposaża ona sąd konstytucyjny, odmiennie niż Polsce (por. art. 79 ust. 1 Konstytucji RP), w pewne uprawnienia kontrolne nad orzecznictwem sądów zwykłych, pozwalające na uchylenie zaskarżonego orzeczenia, w tym wydanego przez sąd najwyższego szczebla, w razie stwierdzenia przez sąd konstytucyjny określonych uchybień. Jak wynika z art. 127 ust. 1 i 2 Konstytucji Republiki Słowackiej z dnia 1 września 1992 r. w związku z § 49 i n. ustawy o organizacji Sądu Konstytucyjnego Republiki Słowackiej, o postępowaniu przed tym sądem i statusie jego sędziów z dnia 20 stycznia 1993 r. (dalej - „ustawa słowacka”), model ten funkcjonuje także w prawie słowackim.

Rozwiązanie takie nie może być uważane *per se* za kolidujące z podstawowymi zasadami polskiego porządku prawnego. Zauważyć przy tym należy, że również w prawie polskim złożenie skargi konstytucyjnej może pośrednio prowadzić do wzruszenia prawomocnego orzeczenia sądowego (art. 79 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP). Okoliczność, że uczestniczka nie miała statusu strony w postępowaniu przed słowackim Sądem Konstytucyjnym wywołanym złożeniem skargi konstytucyjnej i nie mogła wpływać na jego przebieg, mogłaby mieć istotne znaczenie z perspektywy art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001, gdyby wykazała ona - stosownie do spoczywającego na niej ciężaru (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2008 r., IV CSK 73/08,

niepubl., i z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CSK 335/10, niepubl.) - że stanowisko wyrażone przez Sąd Konstytucyjny, choćby nie dotyczyło bezpośrednio *meritum* sprawy, rozstrzygająco wpłynęło na merytoryczny wynik postępowania w niekorzystny dla niej sposób w kontekście przewidzianego w § 56 ust. 6 *in fine* ustawy słowackiej związania oceną prawną sformułowaną przez Sąd Konstytucyjny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2017 r., V CSK 349/16, niepubl.). W skardze kasacyjnej powiązanie takie nie zostało jednak wykazane, przy czym za wystarczające w tej mierze nie można uznać ogólnego stwierdzenia, nieopartego bliższym wywodem, że orzeczenia Sądu Konstytucyjnego miały „bezpośredni i negatywny” wpływ na pozycję uczestniczek postępowania.

Dodać należało, że uczestniczka nie przedłożyła wydanych w sprawie orzeczeń słowackiego Sądu Konstytucyjnego, które pozwoliłyby stwierdzić, w jakim stopniu zaprezentowana w nich wykładnia prawa mogła oddziaływać na uprawnienia procesowe uczestniczki. Z relacji zawartej w uzasadnieniach wydanych w sprawie orzeczeń słowackiego Sądu Najwyższego wynikało, że pierwsza ingerencja Sądu Konstytucyjnego nastąpiła w związku z wytknięciem przez Sąd Najwyższy, przy rozpoznawaniu środka zaskarżenia od orzeczenia tego Sądu wydanego w drugiej instancji, uchybienia w zakresie kwalifikacji podjętej przez wnioskodawczynię obrony jako powództwa wzajemnego w sytuacji, w której dochodzona kwota była niższa niż suma, na którą opiewało powództwo główne. Druga zaś dotyczyła zgłoszonych przez Sąd Najwyższy, działający w tym samym charakterze, wątpliwości co do jurysdykcji krajowej sądów słowackich na tle art. 22 pkt 2 rozporządzenia nr 44/2001, ze względu na które Sąd Najwyższy uchylił orzeczenie wydane w drugiej instancji. Obie sytuacje dotyczyły zatem procesowych aspektów postępowania, przy czym w pierwszej Sąd Konstytucyjny uznał pogląd Sądu Najwyższego za arbitralny i z tego powodu nie do utrzymania z perspektywy konstytucyjnej, dostrzegając zarazem nieprawidłowości w obsadzie Sądu Najwyższego. W drugim przypadku Sąd Konstytucyjny wytknął natomiast mankamenty w zakresie sposobu uzasadnienia orzeczenia i zwrócił Sądowi Najwyższemu uwagę na wydany w międzyczasie wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 12 maja 2011 r., C-144/10, *Berliner Verkehrsbetriebe (BVG), Anstalt des öffentlichen Rechts przeciwko JPMorgan Chase Bank NA*,

Frankfurt Branch (Zb. Orz. 2011, s. I-03961). Za każdym razem sprawa była powrotnie przekazywana Sądowi Najwyższemu, przed którym uczestniczka miała możliwość obrony jej praw, działając przez kwalifikowanego pełnomocnika. Nie można było zatem – w świetle materiału sprawy – zgodzić się z twierdzeniem skarżącej, że ostateczne „uchylenie” wniesionego przez uczestniczkę środka zaskarżenia (*dovolanie*) przez słowacki Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 24 maja 2012 r. odpowiadało *de facto* rozstrzygnięciu Sądu Konstytucyjnego.

Szeroki model skargi konstytucyjnej, obejmujący także indywidualne akty sądowego stosowania prawa, może pociągać za sobą w niektórych sytuacjach problemy z rozgraniczeniem kompetencji między sądami zwykłymi a sądem konstytucyjnym. Trudności te, w ustawodawstwach przyjmujących takie rozwiązanie, są łagodzone przy pomocy różnego rodzaju formuł, delimitujących sfery kontroli sprawowanej przez sądy odwoławcze i sąd konstytucyjny. W niniejszej sprawie, jak wskazała skarżąca, Sąd Najwyższy Republiki Słowackiej wyraził *obiter dicta* stanowisko, że rozstrzygając skargę konstytucyjną od orzeczenia kasatoryjnego tego Sądu, Sąd Konstytucyjny naruszył zasadę subsydiarności swojej kompetencji wynikającą z art. 127 ust. 1 Konstytucji Republiki Słowackiej. Naruszenie takie, nawet gdyby miało miejsce, nie oznacza jednak, że stwierdzenie wykonalności orzeczenia wydanego w następstwie rozpoznania skargi konstytucyjnej i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania godziłoby w polski porządek publiczny. W świetle ugruntowanego, trafnego poglądu orzecznictwa, odmiennosc rozwiązań prawnych przewidzianych w państwie pochodzenia, a nawet ich nieprawidłowe zastosowanie, nie usprawiedliwia sięgnięcia do klauzuli porządku publicznego (por. wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 28 kwietnia 2009 r., C-420/07, *Meletis Apostolides przeciwko David Charles Orams i Linda Elizabeth Orams*, ECLI:EU:C:2009:271 i z dnia 16 lipca 2015 r., C-681/13, *Diageo Brands BV przeciwko Simiramida-04 EOOD*, ECLI:EU:C:2015:471, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2013 r., I CSK 697/12, OSNC 2014, nr 1, poz. 9). Ocena, czy w istocie Sąd Konstytucyjny był władny rozpoznać składane przez wnioskodawczynię skargi konstytucyjne, uchylała się natomiast kontroli sądu państwa wykonania (art. 45 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001).

Przechodząc do pozostałych naruszeń wskazywanych przez uczestniczkę należało zauważyć, że nakaz rozpoznania apelacji w sprawie cywilnej na rozprawie nie może być uważany za podstawową zasadę polskiego porządku prawnego. Kodeks postępowania cywilnego zezwala na odstępstwo od nakazu jawnego rozpoznania sprawy zarówno w postępowaniu przed sądem pierwszej (art. 148¹ k.p.c.), jak i - w niewielkim zakresie - drugiej instancji (art. 374 *in fine* k.p.c.). Koncesje na rzecz wyłączenia rozprawy, motywowane przez wzgląd na sprawność postępowania, dopuszcza także, pod warunkiem zapewnienia jawności w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na tle art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie, dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r., nr 61, poz. 284 ze zm.; dalej – „EKPCz”), i to również wtedy, gdy kognicją sądu odwoławczego objęta jest ocena faktów (por. wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 29 października 1991 r., *Helmers przeciwko Szwecji*, Series A no. 212-A i z dnia 5 grudnia 2002 r., nr 28422/95, *Hoppe przeciwko Niemcom*). Zarzut bezpodstawnego oddalenia wniosków dowodowych zmierzał do narzucenia sądowi państwa wykonania powinności badania prawidłowości czynności dowodowych sądu słowackiego, a jako taki okazał się niedopuszczalny (art. 45 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001). Co się natomiast tyczy uzasadnienia wyroku słowackiego Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2008 r., którym Sąd ten utrzymał w mocy wyrok Sądu Wojewódzkiego w B. z dnia 25 kwietnia 2007 r., należało wskazać, że jakkolwiek prawo do rzetelnego procesu sądowego obejmuje również uprawnienie do zaznajomienia się z motywami rozstrzygnięcia, standard uzasadniania orzeczeń w państwach członkowskich Unii Europejskiej nie jest jednolity. W przypadku sądów odwoławczych, na tle art. 6 ust. 1 EKPCz uznaje się, że co do zasady uzasadnienie orzeczenia oddalającego środek zaskarżenia może polegać na powtórzeniu motywów sądu pierwszej instancji (por. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 21 stycznia 1999 r., *García Ruiz przeciwko Hiszpanii*, ECHR 1999-I). W kwestionowanym uzasadnieniu wyroku słowackiego Sądu Najwyższego przyjęto zbliżoną formułę, uzupełnioną krótkim samodzielnym wywodem sądu odwoławczego. Mając to na względzie, w powiązaniu z motywami sądu pierwszej instancji, w okolicznościach sprawy nie

można było twierdzić, że skarżąca nie mogła odtworzyć rozumowania, jakim kierował się Sąd „potwierdzając” (utrzymując w mocy) zaskarżone rozstrzygnięcie pierwszoinstancyjne (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 23 października 2014 r., C-302/13, *flyLAL-Lithuanian Airlines AS w likwidacji przeciwko Starptautiskā lidosta Rīga VAS, Air Baltic Corporation AS*, ECLI:EU:C:2014:2319).

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

kc

jw